

7 Ιανουαρίου 2023

Σύναξις του αγίου ενδόξου Προφήτου, Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννου

Ορθοδοξία / Αγιολογία

Μητροπολίτης Φαναρίου Αγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής Αποστολικής Διακονίας της
Εκκλησίας της Ελλάδος

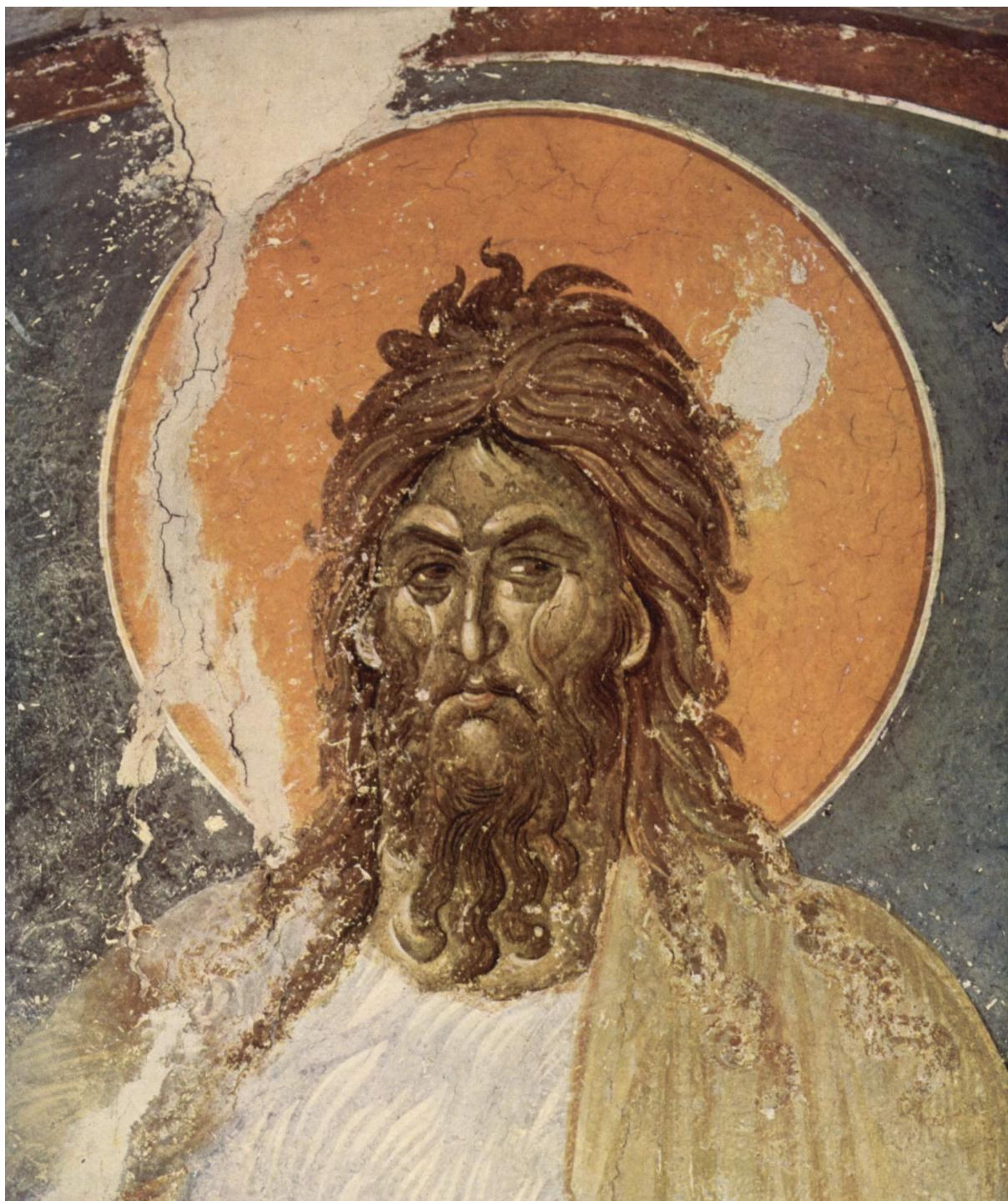

Από πολύ παλιά έχει καθορισθεί να εορτάζουμε κατά την επομένη ημέρα των Αγίων Θεοφανείων την Σύναξη του Προφήτου, Προδρόμου και Βαπτιστού , για το

λόγο ότι αξιώθηκε να βαπτίσει τον Ιησού Χριστό. Ο Τίμιος Πρόδρομος υπήρξε ο Όρθρος που ανήγγειλε τον ερχομό της ημέρας του Κυρίου. Ο Όρθρος που προηγήθηκε της Ανατολής του Ήλιου της δικαιοσύνης. Έτσι τον ονομάζει ένας ύμνος των Θεοφανείων.

«Φωνή βιωντος εν τη ερήμω , ετοιμάσατε την οδόν του Κυρίου». Ομιλεί το στόμα του Ασκητού. Ο χαρισματικός άνθρωπος που αναδείχθηκε «μείζων εν γεννητοίς γυναικών». Ο Αγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος κηρύσσει προδρομικά μέσα στην έρημο το μήνυμα του Ευαγγελίου του Χριστού. Ξαναθυμίζει τα προφητικά λόγια του Ησαΐου ο Ευαγγελιστής Μάρκος, που βεβαίως αναφέρονται στον μεγάλο ερημίτη του Ιορδάνου. Ο Ιωάννης ο Πρόδρομος κηρύσσει, με πέντε βαρυσήμαντες λέξεις ότι θα διδάξει λίγο αργότερα ο Ιησούς: «Μετανοείτε, ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών».

Λίγες σε αριθμό οι λέξεις του, αλλά βαριές σε δύναμη μαρτυρίας. Ο άγγελος της ερήμου προετοιμάζει τον ερχομό του Κυρίου και κηρύσσει συνοπτικά τις διαστάσεις του λυτρωτικού του έργου. Το προδρομικό αυτό έργο του Ιωάννου καθαγιάζεται και επικυρώνεται από τον εν Τριάδι Θεό στο γεγονός της βαπτίσεως του Κυρίου. Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής ήταν αναμφίβολα μια ασκητική φυσιογνωμία. «Είχε το ένδυμα αυτού από τριχών καμήλου και ζώνην δερματίνην περί την οσφύν αυτού, η δε τροφή αυτού ην ακρίδες και μέλι άγριον ». Αυτό σημαίνει πως ο Ιωάννης ήταν συγχρόνως και πρόδρομος, αλλά και υπόσχεση όλων των Αγίων Ασκητών της χριστιανικής ερήμου. Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι το βασικό έργο του Ιωάννου ήταν ν' αφυπνίσει τις συνειδήσεις των ακουόντων το κήρυγμά του και όχι να θωπεύσει τα αυτιά τους.

Το κήρυγμά του, κήρυγμα μετανοίας, σκόπευε στην συνειδητοποίηση και εξαγόρευση της ενοχής τους, των αμαρτιών τους. «Και εξεπορεύετο προς αυτόν πάσα η Ιουδαία χώρα και οι Ιεροσολυμίται, και εβαπτίζοντο πάντες εν τω Ιορδάνη ποταμώ υπ' αυτού εξομολογούμενοι τας αμαρτίας αυτών».

Η μαρτυρία, η φωνή του αγγέλου της ερήμου είναι η ίδια η φωνή της Εκκλησίας που βιοθά τον άνθρωπο να αναγνωρίσει στο πρόσωπο του Χριστού τον Μεσσία μέσα στην ξερή και άνυδρη έρημο του παρόντος κόσμου.

Η Εκκλησία μάς καλεί στη σημερινή εορτή να ακούσουμε την «φωνή βιώντος εν τη

ερήμω ...» και να προετοιμάσουμε όλοι μας «την οδόν Κυρίου», για να εξανθίσει η έρημος που ζούμε και λέγεται σύγχρονη κοινωνία και ο καθένας μας να βιώσει το βαθύτερο και πολυδύναμο νόημά της με το « απελθείν εις ερημίαν των παθών του».

Όμως, την ημέρα αυτή εορτάζουμε και το γεγονός της μεταφοράς στην Κωνσταντινούπολη της τιμίας Χειρός του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, που έγινε κατά τον ακόλουθο τρόπο:

Όταν ο Ευαγγελιστής Λουκάς μετέβη στην πόλη Σεβαστή στην οποία είχε ενταφιασθεί το τίμιο λείψανο του Προδρόμου, παρέλαβε από τον τάφο τη δεξιά χείρα του Αγίου Ιωάννου και την μετέφερε στην Αντιόχεια. Δια της δεξιάς χειρός του Προδρόμου γίνονταν στην Αντιόχεια πολλά θαύματα. Λέγεται μάλιστα ότι κατά την εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού ο Επίσκοπος ανύψωνε και την τιμία Χείρα. Την ώρα της ανυψώσεως άλλοτε εκτεινόταν και άλλοτε συστελλόταν. Με την έκτασή της δήλωνε ευφορία καρπών, ενώ με την συστολή δήλωνε ανέχεια και φτώχεια. Για τον λόγο αυτό πολλοί αυτοκράτορες του Βυζαντίου επιθυμούσαν να την πάρουν και, κυρίως, οι Κωνσταντίνος και Ρωμανός, οι Πορφυρογέννητοι. Έτσι, λοιπόν, κατά την περίοδο που διετέλεσαν αυτοκράτορες αυτοί οι δύο, κάποιος διάκονος της Εκκλησίας των Αντιοχέων, Ιώβ ονομαζόμενος, ένα βράδυ που κατά την παράδοση οι Χριστιανοί τελούσαν την ακολουθία του Αγιασμού, άρπαξε την αγία χείρα του Προδρόμου και την μετέφερε στην Κωνσταντινούπολη. Ήταν ο φιλόχριστος αυτοκράτορας, αφού την ασπάσθηκε με πολύ σεβασμό, την τοποθέτησε στα βασιλικά ανάκτορα.

Η σύναξη των πιστών, σε ανάμνηση του γεγονότος της μετακομιδής της τιμίας Χειρός του προδρόμου στην Κωνσταντινούπολη, ετελείτο στην περιοχή του Φορακίου (ή Σφωρακίου).

Επισκόπου Φαναρίου Αγαθαγγέλου, *Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας*, τ. Ιανουαρίου, σελ. 99-102.

<https://bit.ly/3GhZXK6>